

LEVEND STENE

Contactblad van de heemkring
't Schorre Steene

Jaargang 44 - 2021 nr. 2

INHOUD

	blz.
De heemkring	2
Het woordje van de voorzitter	3
Het verslag van pastoor Devos over de Sint-Catharinaparochie gedurende de Eerste Wereldoorlog (deel 1)	
Filip Menu	4
Zij blijven in onze gedachten	10
Oud boerderijtje in 't Schorreparek van de kaart verdwenen Daniel Deschacht	11
Archief van de kerkfabriek en de parochie van Sint-Anna in depot in het Rijksarchief in Brugge	18
Zomer 2021: Kunst in de molen van Stene	21
Colofon	23

Heemkring 't Schorre Steene vzw gesticht in 1978

Bestuur: Filip Menu, voorzitter
Katrijn Dhooghe-Compernelle, secretaris
Roland Defever, penningmeester
Daniel Deschacht, oud-voorzitter
Patrick Delmouzée, webmaster
Martine Boels,
Dirk Coghe
Hugo Devos
Roger Fockedey
Robert Lisabeth
Aline Vanslembrouck

Ons contacteren:

postadres: Roerdompstraat 57, 8400 Oostende
e-mailadres: heemkringschorre.steene@telenet.be
website: www.steneheemkring.be
Facebook HeemkringSchorreSteene

Ondernemingsnummer: 0420.921.305
Wettelijk Depot: 12160
Bankrekening: BE24 0010 6883 7138
op naam van Heemkring 't Schorre Steene

2021

Het lidgeld bedraagt 15€ en is te betalen op de bankrekening van de heemkring met vermelding van de naam van het lid.

Sponsors betalen 30€ Voeg bij de betaling op onze bankrekening de melding 'sponsor'. Het logo of een andere melding kan in onze publicaties openomen worden. Dit is digitaal te mailen naar ons e-mailadres.

De Heemkring 't Schorre Steene is lid van
Heemkunde West-Vlaanderen vzw

Het woordje van de voorzitter

Beste vrienden van Stene,

Met een traditionele Zevende Dag, gevolgd door een lentebuffet, wilde de heemkring in mei het nieuwe werkjaar feestelijk heropstarten. Helaas stak de derde coronagolf ook daar een stokje voor.

Toch willen wij niet bij de pakken blijven zitten. Wij kijken hoopvol naar de toekomst nu er steeds meer personen gevaccineerd zijn.

Verder in dit boekje staat de aankondiging voor de zomerse kunsttentoonstellingen in de molen. Er zullen opnieuw heel wat mooie kunstwerken te zien zijn, sommige wellicht het gevolg van de lange periode zonder veel uitgangsmogelijkheden.

Op vrijdag 10 september houden wij, als corona het toelaat, onze traditionele barbecue, waarvoor alle leden uitgenodigd zijn. Plaats van het gebeuren is parochiezaal De Griffioen, Stenedorpstraat 87, en dit vanaf 19:00 uur. Vooraf inschrijven zal verplicht zijn. Zodra alle details gekend zijn, zal er een digitale Omzendbrief rondgestuurd worden.

Later in het jaar zal de uitgestelde Zevende Dag gehouden worden. En ook voor het weekend 30 oktober/1 november plannen wij een activiteit.

De Algemene Vergadering van de vzw heeft in mei plaats gevonden, weliswaar via digitale bevraging. Naast een overzicht van het werkjaar 2020 en een vooruitblik op 2021 heeft de Algemene Vergadering ook aandacht geschonken aan de financiën van de vzw. De penningmeester kon een mooi resultaat rapporteren. Dit laat ons toe om onze werking zonder problemen verder te zetten.

Dit is de tweede editie van de vernieuwde lay-out van het contactblad LEVEND STENE. In dit nummer staat opnieuw interessante lectuur over Stene en zijn inwoners. Iedereen die teksten heeft of beeldmateriaal, geschikt voor publicatie, kan contact opnemen met een van de bestuursleden of een bericht sturen naar ons e-mailadres.

Ik wens alle leden en hun familie een goede gezondheid en een zonnige zomer.

Filip Menu, voorzitter
1 juni 2021

Het verslag van pastoor Devos over de Sint-Catharinaparochie gedurende de Eerste Wereldoorlog

Deel 1

In 1919 maakten de pastoors een verslag over gebeurtenissen op hun parochie tijdens de Eerste Wereldoorlog. Dit gebeurde aan de hand van een vragenlijst en in opdracht van kardinaal Mercier.

De pastoor van de Sint-Annaparochie was van alle Belgische pastoors de meest productieve: hij pende niet minder dan 108 bladzijden bijeen. Zijn verslag werd tussen 1999 tot 2004 in 11 afleveringen in ons contactblad gepubliceerd als 'Oorlogskroniek van een dorpspastoor'.

De Sint-Annaparochie strekte zich toen uit over de gemeenten Oostende en Stene. Het grootste deel van de parochianen echter, zo'n 54 %, woonde op grondgebied van de stad Oostende. Omdat het gemeentehuis van Stene zich op de Sint-Annaparochie bevond en door de lengte van de tekst van de pastoor, kreeg het verhaal van de Sint-Annaparochie de meeste aandacht.

Maar Sint-Catharina op de Konterdam was een minstens even belangrijke Steense parochie. Met inbegrip van de Meiboom, woonden daar in 1914 nagenoeg evenveel Stenenaars als op de Sint-Annaparochie.

Hierna volgt het eerste deel van het verslag betreffende de Sint-Catharinaparochie, opgesteld door pastoor Devos. Om de leesbaarheid te verbeteren werd de oorspronkelijke tekst overgeschreven.

In het volgend contactblad komt het tweede deel.

Filip Menu
voorzitter

1. - Bestuurlijke **ligging**. (Provincie, arrondissement, kanton, gemeente; dekenij)

Natuurlijke ligging der parochie voor zooveel deze ligging van aard is sommige feiten beter in 't licht te stellen. (Ligging belangrijk onder krijgsoogpunt: op eene rivier, eene hoogte, nabij eene versterking, enz.).

1) *Verslag over de gebeurtenissen van der oorlog 1914-1918 in de parochie van Ste Catharina Contredam - dekenij Oostende - gemeente Steene - arrondissement Oostende - provincie West-Vlaanderen.*

2. - Maatregelen **bij den inval** getroffen door de Belgische burgerlijke en krijgsoverheid en door de geestelijkheid. (Ontruiming door de bevolking, in veiligheid brengen van kunstschaten; en kerkelijke voorwerpen; - vernietiging, door de oorlogsleiding, van beplantingen, huizen, kerktorens; - schade daarbij aan het kerkfabriek of aan godsdienstige stichtingen toegebracht.)

2) *Na de verklaring van den oorlog bewaakte de garde civique of burgerwacht van Oostende de bruggen en de ijzerwegen op de Contredam. In september en oktober 1914 kwamen vele vluchtelingen van Mechelen, Antwerpen en omstreken hier toe. Zij werden geherbergd in de school van het klooster.*

De laatste dag voor de aankomst der Duitschers zijn eenige huisgezinnen 20 tot 25 van de Contredam en de Meyboom gevlucht naar Frankrijk en naar England.

3. - Houding der krijgsoverheid. – Gesteltenis der soldaten. – De vrijwillige dienstneming.

4. - Gesteltenis der burgerlijke bevolking gedurende de eerste weken van den oorlog. - Eenige feiten in 't bijzonder: kerkelijke diensten, 't bijwonen der Heilige Mis, 't naderen tot de Sacramenten.

3&4) *Den zaterdag avond, 9ste oktober, kwamen in het klooster van de Contredam 50 tot 60 Belgische soldaten toe gevlucht uit Antwerpen. 's Anderdags kwamen er nog veel meer zoodat zij geen plaats meer vonden; zij waren hongerig en afgemat en werden hier wel ontvangen. Den maandag om 3 uur 's morgens kwam hun bevel van aanstonds te vertrekken naar Oostende en dan verder op.*

Binst de maanden van augusti, september en oktober werden de kerkelijke diensten, de H. mis en het lof zelfs in de week wel bijgewoond. Eene bedevaart wel gevolgd werd gedaan naar Breedene ter eere van O. L. Vrouw ten Duïne.

5. - **De inval** van den vijand. - Gevechten op het grondgebied der parochie. – Schade aan de gebouwen toegebracht, in 't bijzonder aan kerken, kloosters, pastorijen, scholen, en lokalen gebruikt door parochiale inrichtingen. Korte opgave der huizen, in hun geheel of ten deele vernield.

5) *De inval van den vijand. Den donderdag 15 oktober 1914 zijn de Duitsche troepen op de Contredam aangekomen langs de Kalsijde van Zandvoorde op weg naar Oostende.*

6. - Houding der vijandelijke legers in de eerste uren der bezetting: plunderingen, brandstichtingen, moordtooneelen. (Uitvoerige aantekening nopens de slachtoffers). - Vernielde gebouwen. - Schatting der schade, kunstschaten, vernietigd of gestolen en andere in veiligheid gebracht.
7. - De dagen **na den inval**: belastingen, gijzelaars, enz. - Houding van het Duitsche gezag ten opzichte der plaatselijke overheid, der geestelijken en van den eeredienst.
8. - Latere gewelddaden. Inkwartiering. inbeslagnemingen.

6.7.8) *Geene gevechten hadden hier plaats. Geene schade werd toegebracht. Duitsche wachten bewaakten de bruggen en de ijzerwegen.*

9. - De bezettingsjaren.

9) De bezettingsjaren

Den 26 juni 1917 verbleven de eerste Duitsche troepen op de Contredam. In de pastorij waren gelogeerd de Duitsche commandant van de kolonne n° 700, hier verblijvende, een luitenant en 3 ordonnancen. De pastorij diende tot casino; zij beschikten over geheel het huis; alleenlijk de voorplaats en 2 slaapkamers bleven ter beschikking van den heer pastor en van zijn meissen; zij waren verplicht hunne maaltijden te nemen in het klooster waar er dan nog geene soldaten verbleven. De Duitsche kolonne n° 700 samengesteld uit 100 soldaten gehuisvest bij de burgers en 100 peerden verblijvende eerst bij de boeren en dan later in barakken vervoerden 's nachts munitien naar het front. Eene 2de kolonne van Beierschen kwam eenige weken later toe op de Contredam, eene 3de verbleef op Steene statie, eene 4de bij de hofstede van Eduard Brodeoux. In de maand maart van 1918 zijn zij van hier vertrokken.

a/ **De kerk** (Herstellings- of hermakingswerken: - tijdelijke kerken). De kerkbemeubeling. (Nieuwe aanwinsten, herstellingen). - De klooster- en andere kapellen op het gebied der parochie.

a) De kerk. *Den 21ste september 1917 ontving de heer pastor bevel van den Ortscommandant van Steene, leutnant Krahn, de kerk te verlaten alsook de zusters hun klooster en de school. Zij hadden tijd tot 's middags om alles te verhuizen. De zusters ten getalle van zeven mochten gaan wonen in een verlaten huis niet ver van de pastorij.*

De meubels van de kerk, predikstoel, biechtstoel, bovenste deel van den altaar werden overgebracht in de schuur van Victor Cobbaert. Zandvoordsche Kalsijde, de stoelen der kerk bij Engel Devriendt, de beelden en de altaar in het huis van August Baes, de ornamenten werden bewaard in de pastorij. Het allerheiligste sacrament, de kelken en H. vaten werden geplaatst in den coffre fort van den h. pastor.

Den zondag 23ste werden de goddelijke diensten gedaan in het huis van August Baes, Nieuwe Langestraat gelegen bij de pastorij en de kerk. De plaats waar men herberg hield was tamelijk groot; men nam ook plaats in de keuken, de kinders op den trap. Het lokaal was veel te klein; geen middel iets

anders te vinden daar er overal Duitsche soldaten waren. Vele onder de parochianen gingen den zondag mis hooren naar Oostende, ook vele gingen naar geen kerke. De goddelijke diensten werden gedaan in die herberg tot den 17 mei 1918.

De kerk, het klooster en de school dienden voor lazaret; het waren Duitsche soldaten syphilitiquen die daar bezorgd waren ten getalle van 50, 60 en nog meer. Bedden, tafels, banken, keukengerief werden aangebracht; zij werden streng bewaakt en hadden niet de minste betrekkingen met de burgers; het was als een gevang. Zij verbleven daar tot den 28 april 1918. Zij hebben alles besmet en vele schade toegebracht. Na hun vertrek is de ontsmettingsdienst van Oostende ter plaatse gekomen om alles te zuiveren.

b/ Goddelijke diensten. (Hernemen van den dienst na den inval. - Gebruik der kerk of der kapellen op de parochie door den Duitschen almoezeniersdienst, katholiek of protestantsch).

b) De kerk werd niet gebruikt voor den Duitsche almoezeniersdienst.

c/ De vrijheid van den eeredienst zoo binnen als buiten de kerk. (Voorlezen der bisschoppelijke brieven, sermoenen; - processies, openbare berechtingen, bedevaarten, kerkelijke stoeten).

c) In de maand juli van 1915 werd de E. H. Devos, pastor van de Contredam door eenen Duitschen gendarm ontboden naar de kommandantur van Oostende en beschuldigd van gelezen en aan anderen gegeven te hebben den herderlijken brief van zijne eminentie den kardinaal Mercier. Hij had hem ontvangen van den E. heer Bonte, pastor van Westende die alsdan op de Contredam verbleef. Na hem gelezen te hebben had hij hem gegeven aan de E. heer Leroye, pastor van Steene die hem overhandigd had m. Pieter Vandenweghe, burgemeester van Steene. Binst eene huiszoeking gedaan bij laatstgenoemden had men hem ontdekt. Wij werden allen gevraagd in de kommandantur van Oostende. Het onderzoek duurde eenen ganschen dag maar bleef zonder gevolg.

Geene processies of kerkelijke stoeten hadden plaats binst den oorlog. Onmogelijk was het om vergaderingen te houden voor den kerkraad. Vier maanden lang was het verboden aan den h. pastor te gaan naar den Meyboom, wijk gelegen op Oostende maar deel makende van de parochie. De parochianen van de Meyboom waren verplicht binst dien tijd te gaan naar de kerk van O. L. Vrouw Hazegras Oostende voor doopen, huwelijken en begravingen.

d/ Bijwonen der diensten en het naderen tot de Sacramenten gedurende de bezettingsjaren. (Plechtige communie der kinderen, vergelijkende tafels 1913-1918). - Buitengewone diensten. – De openbare zedelijkheid.

d) Binst den oorlog, bijzonderlijk van september 1917 toen wij verplicht waren dienst te doen in eene herberg waar plaats ontbrak voor al de parochianen werden de goddelijke diensten, des zondags vooral min wel

gevolgd. Vele gingen naar Oostende naar de mis; vele gingen niet, zelfs onder de vluchtelingen hier verblijvende. Het verslechte nog toen het mannevolk verplicht was te werken voor den Duitschman en ook het vrouwvolk zich aanbood om te werken; immers 's zondags moesten zij ook op hun werk zijn.

Wat de openbare zedelijkheid betreft, eenige jonge dochters en getrouwde vrouwen werden door de Duitschers om hun slecht gedrag weggevoerd en naar Brugge gezonden; zoolang de Duitsche soldaten hier niet verbleven hadden wij niet te klagen, maar als zij ter plaats waren en de jonge dochters gingen werken op den vreemde liet het meer te wenschen.

De leeringen voor de plechtige communie werden regelmatig gehouden binst den oorlog. Telken jare werd de plechtige communie gedaan. Het getal der plechtige communicanten was gelijk in vredetijd.

e/ De toestand der vrije scholen. (Opgelegd programma, voertaal, gewoon en buitengewoon schooltoezicht, - uitkeering der schooltoelagen, - het onderwyzend personeel).

e) De school van de Contredam dienende voor knechten en meisjes, gegeven door 7 zusters van het klooster van Rumbekke bleef in gang gedurende den oorlog uitgenomen van 16 august 1918 tot 9 april 1919; binst dien tijd immers werden de schoollokalen en het klooster bezet door de Duitschers; ook 7 dagen in october 1919 ten gevolge van de beschieting. Vele onzer kinders gingen binst dien tijd naar Oostende naar school, eenigen gingen niet. Geen middel was er om hier een lokaal te vinden, al de huizen waren bezet door Duitschers.

Door Duitsch bevel werd er verboden aan de zusters Fransch te leeren.

De zusters ontvingen regelmatig de schooltoelagen van het gemeentebestuur van Steene.

f/ Patronaten, - werken voor schoolgaanden en werken voor de jeugd, - werken voor volwassenen. (Beperking der vergaderingen door de bezettende macht; - andere oorzaken van ontreddering). - Liefdadigheidswerken.

f) Binst den oorlog was het onmogelijk vergaderingen te houden voor den kerkraad.

Het Comité van Hulp en Voeding van Steene verleende aan de kinders onzer school dagelijks soep en broodjes.

g/ Wegvoeren der werklieden. (Treffende feiten; - namen der werklieden in Duitschland overleden of later in België door ontbering omgekomen; - overzichtstafels).

g) Den 14 juli 1917 op bevel van de Duitsche overheid waren 16 huisgezinnen van de Contredam verplicht hunne woningen te verlaten om ze ter beschikking te stellen van de Duitsche soldaten. Droevig was het ze te zien optrekken met pak en zak. Zij werden gezonden naar Ruysselede waar zij eenige weken verbleven, van daar werden zij gestuurd naar Waesmunster waar zij verbleven tot het einde van den oorlog. In 1918 zijn zij allen teruggekeerd.

In september 1918 werden de weerbare mannen van 15 tot 40 jaar opgeëischt. Vele weigerden en verdoken zich. De andere trokken op onder het geleide van Duitsche soldaten. Zij werden behandeld op eene onmenschelĳke wijze. Na vier vijf uren gaans in den regen werden zij 's avonds opgesloten in scholen, kerken en stallen; 's anderdaags moesten zij verder op; geheel vele werden ziek en moesten overgebracht worden in hospitalen en ziekenhuizen te Brugge, te Lokeren, te St Nicolaas. Charles Vandeveldē wonende Contredam is ter dier gevolge overleden in het hospitaal van St Nicolaas.

Den maandag 14 october met den avond kwam er bevel van den commandant van Steene dat al de mannen van 16 tot 45 jaren zich 's avonds om 6 ure moesten bevinden in de school van Steene. Slechts 5 boden zich aan. Al de andere hadden zich weggestoken. De Duitschers op het punt van te vertrekken hadden den tijd niet meer om ze op te zoeken.

h/ Ondersteuningswerken. (Aard, bestuur, bijzonder doel, uitslagen). Overzichtstafels. Toestand van werk en nijverheid, armoede.

h) Ondersteuningswerken

Het Comité van Hulp en Voeding van Steene had een lokaal ingericht op de Contredam.

De katholieke Volksbond van Oostende waar soep en noenmaaltijden gegeven werden bewees veel dienst aan de bevolking.

In de laatste tijden werd door het Comité soep gegeven op de Contredam zelf.

In het begin van den oorlog was er weinig werk; maar welhaast waren de mannen verplicht te werken voor den Duitschman, zelfs kinders van de school van 14, 15 jaren. Zij verdienden van 4 tot 5 mark daags. Later werden de vrouwen en jonge meisjes gevraagd om te werken; vele boden zich aan om geld te winnen en gingen met den tram al de kanten van Leffinghe om te werken aan wegen en onderstanden. Zij wonnen van 3 tot 4 mark. Alzoo werd er in sommige huisgezinnen veel geld verdiend.

i/ Gerechterlijke vervolgingen. (Namen der beschuldigten, grieven, gerechtsleiding, uitslag van het proces). De politieke gevangenen in Duitschland of in de gevangenis in België gestorven. Eene uitgebreide aantekening zal aan de terechtgestelden gewijd worden.

Oorlogsbelastingen, boeten, uitbuiting der bevolking.

i) Den 15 juni 1915 werd de E. heer Leroye, pastor van Steene aangehouden in de pastorij van de Contredam door den Ortscommandant en eenen officier van Steene om reden dat zij in de pastorij van Steene militaire kaarten gevonden hadden die de Belgische officieren, gelogeerd in de pastorij, daar gelaten hadden buiten de wete van den heer pastor. De E. H. pastor van Steene was een bezoek komen doen aan de h. pastor van de Contredam en werd van de pastorij in automobile weggevoerd naar het gevang van Oostende zonder ondervraagd of onderhoord te zijn, waar hij tot den volgenden maandag opgesloten bleef. Dan werd hij vrijgelaten. Er wierd ter dier gelegenheid ook huiszoeking gedaan in de pastorij van de Contredam.

Alles werd onderzocht van boven tot beneden. In de kelder vonden zij wijn. Veertien dagen nadien kwamen zij om 100 flesschen wijn, de andere vonden zij niet.

Vier jaren lang werden dagelijks alle slacht van berichten uitgeplakt, requisitien van granen, aardappelen, koper, wol, enz. werden gedaan; huiszoekingen hadden plaats bijzonderlijk bij de boeren, voor melk en boter; boeten werden gegeven voor de minste overtredingen; vele weigerden ze te betalen en zaten dan in het gevang te Steene voor eenige dagen of weken; onder andere de zusters van het klooster werden geboet voor 200 mark omdat zij 250 k aardappelen verborgen hadden die ontdekt werden door de commandant van Steene Krah. M. de pastor van de Contredam ontving ook eene boete van 200 mark omdat, zoo beweerde de commandant, hij er ook zijn deel in had, hetgeen valsch was. Louise Vandeveldde en Edouard Versluys werden ook geboet, de eerste voor 200 mark, de laatste voor 160 om de aardappelen geleverd te hebben.

Einde deel 1

Zij blijven in onze gedachten

Raoul Bovenistier

Raoul bezweek op 13 april aan de gevolgen van Covid-19. Hij werd geboren op 15 december 1945. Via zijn moeder Emma was hij verwant met de Steense familie Vermeesch.

Oud boerderijtje in 't Schorrepark van de kaart verdwenen.

In augustus 2020 werd zonder veel poeha en media aandacht het boerderijtje “ 't Schorre”, Handboogpad in het sportpark gelegen afgebroken en met de grond gelijk gemaakt. Daarmee verdween voorgoed een stukje onroerend erfgoed, jammer ! De laatste decennia was de hofstee bijna volledig aan het oog onttrokken geworden voor de voorbijgangers door het optrekken van een nieuw gebouw met een zestal garages voor de groendienst (nu Openbaar Domein) van de Stad Oostende.

2017 © Daniel Deschacht

Beknopte historiek van deze stalmelkershoeve.

De geschiedenis van de hofstee gaat terug tot de eerste helft van de 18de eeuw.

Om de haven van Oostende te onderhouden werd een hele polder gelegen ten zuiden van de stad onder water gezet: de Sint-Catharinapolder. Het gebied diende sedert 1627 als spoelpolder voor de Oostendse havengeul, was rond 1740 zover opgeslikt dat hij slechts weinig spoelwater meer gaf. Een deel van de schorren was reeds door enkele families bewoond en in 1742 werd door de bijzonderste eigenaars besloten de toelating tot indijking te Brussel aan te vragen. Grootgrondbezitter in de polder Andries Lanszweert werd op 3 december 1742 door de andere gelanden belast het octrooi van indijking aan te vragen. De goedkeuring voor de indijking werd op 9 mei 1744 door Keizerin Maria Theresia goedgekeurd. ¹

Volgens de *Nieuwen ommelooper van den polder van Sinte Catherine* opgesteld in 1749 door de landmeters Leopoldus Heems, Ignatius Maelstaf en Pieter Maryssael lag het perceel met de hofstee in het 5de begin. Eigenaars waren de erfgenamen van

---

¹ Biekorf, jg.1970, m 5-6, blz. 159-165

grootgrondbezitter Jonker Charles De Geldere uit Brugge. Door erfenissen kwam de grond achtereenvolgens in handen van de families Ocket, Jean, Van Den Bogaerde, Van Der Haert.

Mevr. Christiane Vandenbogaerde, echtgenote Van der Haert, verkocht aan de stad Oostende in 1970 in der minne een hofstede met wei en zaailand. Gelegen te Stene, nabij de Stuiverstraat, gekadastraerd sectie B nrs. 605a, 606a, 606b, 607b, 607 b/2, 608a, 611a, 611b, 612a, 612b, en 610a, volgens meting met een oppervlakte van 7 ha 73a en 10ca en volgens het kadaster van 7 ha 58a en 40 ca. ²

De nieuwe ommeloper van 1749. De grond van de erfgenamen van Jonker Charles DeGheldere paalt aan de Schapieriekreek met twee zijarmen. Onderaan de Stuiverstraat, rechts de Steensche straete (Zilverlaan)

Ca 1810 had de toenmalige eigenares van de grond, Juffrouw Theresia Sophia **De Gheldere** een eigendom (huisje/hoevetje) met een oppervlakte van 70 ca. Omstreeks 1835 kreeg de pachter, landbouwer Petrus **Vanremoortele** van haar de toestemming om een “nieuw” hofstedeken te bouwen op haar grond. Dit kan veronderstellen dat er toen al een gebouwtje (ruïne) stond.

Op 8 mei 1851 koopt Philips Jacobus **Vermeesch** het hoevetje aan van Petrus **Vanremoortele**. Volgens de verkoopakte bestond het hofstedeken uit een woonhuis, schuur en verder stallingen. Juffrouw Isabella **Deswelgh** weduwe van Ludovicus **Ocket** was toen eigenares van de grond.

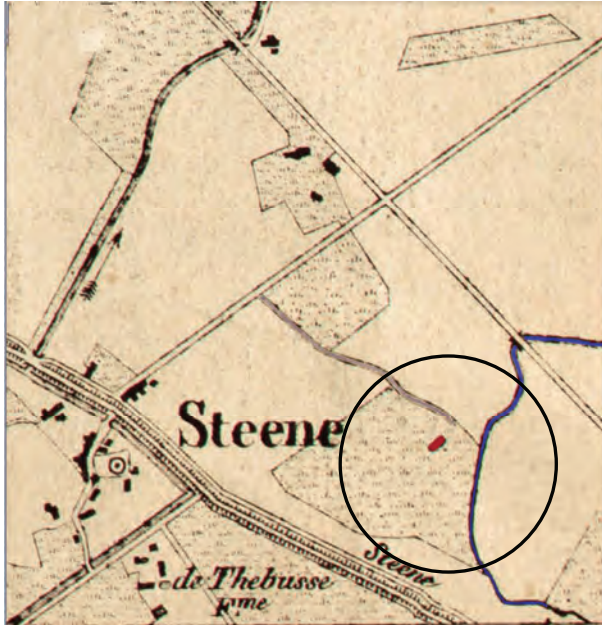
Dezelfde dag sluit de eigenares ook een pachtovereenkomst met bovenvermelde koper over de landbouwpercelen in Stene kadastraal gekend onder Sectie B 605/606/607-607bis/608/609/610/611/612. Percelen die voorheen gebruikt werden door Petrus Vanremoortele.

De koper Philip Vermeesch (geboren te Gistel op 21 april 1826) huwde te Stene op 31 juli 1850 met Rosa Mathilde Vandamme (geboren te Stene op 7 juni 1828).

Na het overlijden van zijn vrouw Rosa Vandamme te Stene in 1874 op 46 jarige leeftijd zal hij hertrouwen in 1876 te Oostkerke (Damme) met Mathilde Therese **Bonte**

² Gemeenteraadsverslagen Oostende. Gemeenteraad in zijn zitting van 21 augustus 1970

Détail Kaart Vander Maelen

De hofstee in 't Schorre met ten zuiden ervan de Schaperiekreek. Vanaf de Steenschestraat (Zilverlaan) loopt er een landweggetje richting van de hofstee.

Het noodlot slaat toe.

15 november 1894: Landbouwer Philip Vermeesch verdrinkt in de beek welke aansloot op de Schaperijkreek.

Om zes uur 's avonds werd het slachtoffer uit een met water gevulde gracht gehaald. De 70 jarige lag met zijn aangezicht in het slijk. Hij moet bij het oversteken van de gracht, waarover een plank lag, in het water zijn gevallen. Twee van zijn zonen die terugkwamen van Stenedorp vonden het levensloze lichaam van hun vader. ³

Zijn echtgenote Mathilde Bonte bleef met haar kinderen alleen achter en boerde verder op de hoeve. De bekende "JEAN'S" uit Oostende waren toen de grondeigenaars. Mathilde Bonte overleed op het einde van de Tweede Wereldoorlog op 2 november 1918.

X
Accident. — Jeudi soir, vers 6 heures, on a retiré de l'eau d'un fossé à Steene, le cultivateur Philippe Vermeersch. Le malheureux, un veillard de 70 ans, revenait d'Ostende où il s'était rendu pour affaires.

Un mauvais chemin conduit du village de Steene à la ferme de Vermeersch, située à dix minutes de la place. C'est en traversant une planche jetée sur le fossé que le malheureux veillard est tombé dans l'eau. La figure du noyé était enfoncée dans la boue; ce sont deux fils du fermier qui, revenant de la place, ont trouvé le cadavre de leur père.

X

Uittreksel uit de Oostendse krant La Feuille d'Ostende

Un habitant de Steene, M. Fil. Vermeersch, en rentrant chez lui, jeudi soir, est tombé dans un fossé et s'y est noyé. Le malheureux avait soixante dix ans, il était père d'une famille nombreuse. On suppose qu'il était légèrement gris.

Uittreksel uit de Oostendse krant Echo d'Ostende

³ Feuille d'Ostende 22/11/1894 76 jg - n°8123. blz.2 - k.4 en Echo d'Ostende 22/11/1894 - 30 jg n°92 - blz.3 - k.2

De dochter Louise Marie Vermeesch uit het 2de -huwelijk van Philip Vermeesch met Mathilde Bonte was op 16 november 1910 gehuwd te Stene met Camiel Joseph Faict (afkomstig van de Clarahoeve) en boerde na haar moeder verder op deze hoeve in 't Schorre.

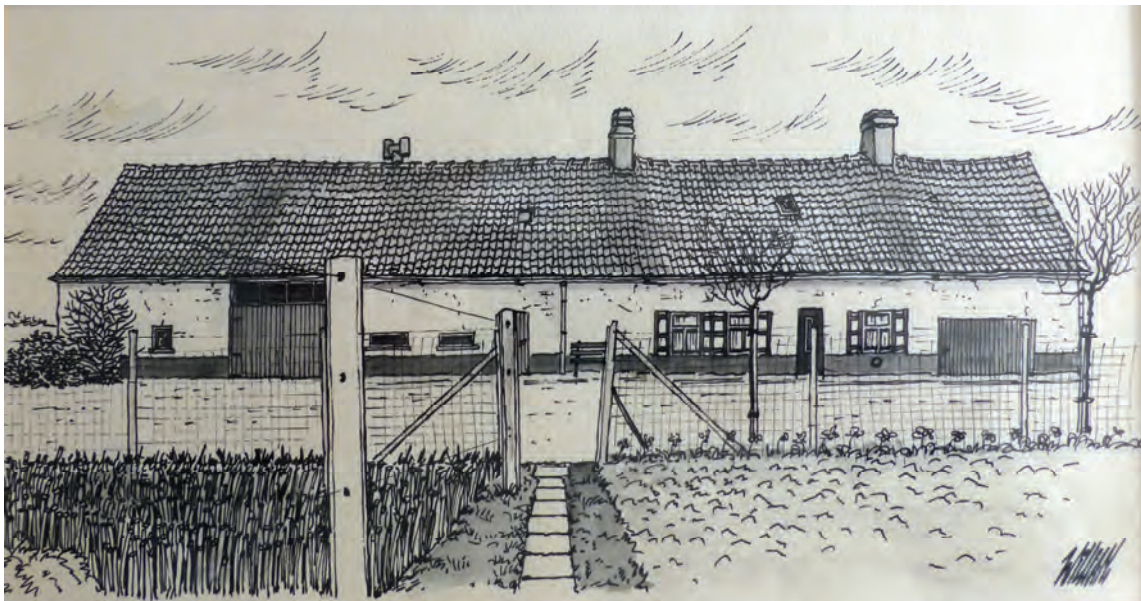
Camiel en Louise waren stalmelkers en hadden een gemengd bedrijf waarbij ze enkele verbouwingen lieten uitvoeren. Het langgerekte hoevetje onderging qua uitzicht weinig veranderingen. Er werd een schuur en enkele koterijen bijgebouwd.

Hun kinderen bleven meestal in de boerenstiel. Zoon Cyriel Faict (geboren Stene 23/4/1911) zal op de hoeve blijven wonen en werken. Een andere zoon Octaaf Faict kocht later de Clarahoeve. Maurice Faict was stalmelker met melkronde en Leon Faict huwde Lydie Spegelaere en boerde in de Stuiverstraat nr. 1 (voor de fusie). De hoeve van Leon en Lydie lag op de hoek van de Stuiverstraat met de huidige Gulden Sporenlaan, werd afgebroken en werd een rouwcentrum, Stuiverstraat 470.

Cyriel Charles Faict bleef vrijgezel en baatte de hoeve verder uit tot ca 1972. Hij was een kleine traditionele boer die op 't laatst toch nog een tractor kocht en er stond ook een open schuur.

Blijkbaar besloten de grondbezitters Albert Van Der Haert, echtgenote Christine VandeBogaerde samen met Cyriel Faict de hoeve met de aanliggende gronden in 1970 te verkopen aan de Stad Oostende. ⁴

Cyriel Faict mocht blijven wonen op de hoeve tot hij overleed in z'n hoeve op 09 april 1975.

't Schorre. Pentekening van William Lievens. Met dank aan Christiane Degroote

In opdracht van de stad Oostende kreeg hoeve 't Schorre een conciërge. Stad Oostende renoveerde en moderniseerde de hoeve om als woning te dienen voor de conciërge.

---

⁴ De gemeenteraad in zijn zitting van 21/8/1970

In 1977 mocht Gaston Degroote (1921-2003), echtgenote Maria De Ruwe beginnen aan de Groendienst. Een jaar later kwam het hoevetje vrij en werd Gaston er conciërge. Gaston en Maria boerden aanvankelijk in de Windmolenstraat (zijweg van de Torhoutsesteenweg nu verdwenen). Zij hadden hun hofstede/stalmelkerij moeten verlaten wegens onteigening voor uitbreiding van de Oostendse luchthaven en de aanleg van de Duinkerkseweg.

Samen met de mensen van de groendienst stond Gaston in voor het onderhoud van de gebouwen en vooral voor de voetbalvelden. Bij de hofstee onderhield hij een groentetuintje en had er enkele neerhofdieren zoals schapen, ganzen en kippen. Op zijn tachtigste verjaardag besliste hij zijn taak als conciërge stop te zetten.⁵ Gaston Degroote, melkhandelaar op rust, was er 22 jaar conciërge.

Bronnen:

- Met dank aan mevr. Christiane Degroote.
- Met dank aan dhr. Lucien Bundervoet.
- Met bijzondere dank aan dhr. Fernand Jaecques die mij liet putten uit zijn rijk gedocumenteerde genealogie van zijn voorouders de familie Vermeesch-Faict. Philip Vermeesch en zijn echtgenote waren één van de eerste pachters op deze hoeve.
- Fernand Jaecques. Historiek Pachthoeve 't Schorre. In eigen beheer. Oktober 1998.
- RAB verzameling kaarten en plannen.
- Henri De Smedt. Stene een dorp in de stad. Blz.41.
- René Hupperts. Steene en Stene. Blz.109.

Daniel Deschacht

---

⁵ Johan Vergaerde. De Zeewacht van vrijdag 8 december 2000

Deze bedrijven en verenigingen steunen de heemkring

Tuinplanning Seys
ontwerp, aanleg & onderhoud

Reno Seys
Tuin- & Landschapsarchitect

Zandvoordeschorredijkstraat 44
8400 Oostende
059/70.13.26

info@tuinplanningseys.be
WWW.TUINPLANNINGSEYS.BE

The business card features a background of tall green grass blades. The text is arranged in a clean, professional layout with varying font weights and sizes.

FEESTZAAL DANSSCHOOL
TEN STUYVER

Ten Stuyver

The image shows the logo for 'Ten Stuyver' which includes a stylized house icon and the text 'FEESTZAAL DANSSCHOOL' above the main name 'TEN STUYVER'. Below the logo is a photograph of the building's exterior, featuring a dark roof with the name 'Ten Stuyver' written in gold cursive script. The building has a brick facade and several windows with purple flower boxes.

Rouwcentrum Jim RAES

Uitvaartzorg voor mensen...
door mensen...

Slachtersstraat 23 - Oostende

tel: 059 / 330 007

gsm: 0474 / 205 600

Deze bedrijven en verenigingen steunen de heemkring

GEBOORTE - HUWELIJK - JUBILEUM - FEEST

**AL GEDACHT
AAN EEN LEUKE
KAART?**

dumon PRINT

Torhoutsesteenweg 482 | 8400 Oostende
059 804 918 | oostende@dumonprint.be

Praatcafé

't Steentje

Steensedijk 92

8400 Oostende

☎ 0472 348543

Met de huifkar door de Schorre. Er zijn verschillende route mogelijkheden: krek route; kidsroute; molenroute; permekeroute.

De huifwagen is ook toegankelijk voor rolstoelgebruikers (tot 4 per rit)

Info bij:

Peter Pollentier

0486/10.55.34

www.tripelzwart.be

info@tripelzwart.be

Archief van de kerkfabriek en de parochie van Sint-Anna (Stene) in depot in het Rijksarchief in Brugge

In oktober 1980 werd het kerkarchief van de St.-Annaparochie door pastoor Gesquiere in bewaring gegeven aan het Rijksarchief in Brugge.

Deze stukken en andere documenten m.b.t. de parochie werden door John Devos en J. Mertens geïnventariseerd. Ze kunnen ter plaatse in Brugge geconsulteerd worden. Hierna volgt de lijst van deze archieven.

OUD ARCHIEF

I. Algemeenheden

- 1 Rekwesst voor aansluiting van een deel van de parochie Zandvoorde bij Stene , 1-1-1742, met goedkeuring door bisschop Van Susteren, 1.2.1742 (kopie 19e eeuw).
- 2 Besluit van bisschop Caimo tot verdeling van de oude parochie St.-Catharina tussen Mariakerke en Stene, 7.8.1761, met notitie door pastoor J. Ph. Van Stalraven, 21-9-1761.

II. Goederen.

- 3 Terrier van de kerk en dislanden, opgemaakt door Ch. Fr. Maryssael, landmeter van het Vrije (met kaarten), 1792.

III. Comptabiliteit.

- 4 – 24 Rekeningen van kerk en dis, 1709 - 1796.

IV. Pastoreel Archief.

- 25 Aanstelling van J. Vandeputte als pastoor door bisschop Caimo, 26-1-1763.
- 26 Handboek van pastoor Vandeputte, 1763 - 1793 (Bevat o.m. inlichtingen over inkomen van kerk, kosterie, status animarum, toestand kerk en parochie).
- 27 Nota van J. Vandeputte over oppervlakte, inwoners en inkomsten van de parochies Mariakerke en Stene, na de verdeling van de oude parochie van St.-Catharina, 1761.

V. Confrerïën

Confrerie van Sint-Anna

- 28 Aflaten verleend door paus Alexander VII, 1657 en paus Benedictus XIV, 1757.

Confrerie van Sint-Apollonia

- 29 Aflaten, verleend door de bisschop van Brugge 1749 en door paus Pius VI, 1779 - 1793.

VI. Dis.

- 30 Fragment van een disrekening, 1767 - 68.

MODERN ARCHIEF

I. Algemeenheden.

- 31 Afbakening van de parochie door bisschop Boussen, 1836 en bisschop Faict, 1883.
- 32 Reglement van de kerkfabriek, verleend door bisschop Fallot de Beaumont, 1803.
- 33 Overzicht van wetten en besluiten i.v.m. bevoegdheid van kerkmeesters en leden van de kerkraad, na 1858.
- 34 Samenstelling van de kerkraad, 1809 - 1897.
- 35 Notulen voor de kerkraad, 1811 - 1924.
- 36 – 37 Register van briefwisseling, 1804 - 1873.
- 38 Kerkraad, briefwisseling, 1840 - 1922.
- 39 Aanstelling van de schatbewaarder - ontvanger van de kerkfabriek, 1880 - 1899.

II. Goederen.

- 40 Teruggave van goederen van de kerk, an XII - 1819.
- 41 Stukken m.b.t. grondbezit en beheer van onroerende goederen, 1813 - 1910.

- 42 Stukken m.b.t. verpachting van onroerende goederen, 1809 - 1921.
- 43 Renten t.v.v. pastoor J. De Souter en ten laste van de echtelingen Borry-Louwagie 1823, t.v.v. de kerkfabriek en ten laste van Oostende, 1781 - 1879.
- 44/1 – 46 Gebouwen en goederen.
  - 44 /1 Pastorie, 1841 - 1879.
  - 44 /2 Grondplan van de pastorie, 1879.
  - 45 Verbouwen van kerken en pastorieën provinciale subsidie, nota na 1899.
  - 46 Lastenkohier en bestek voor het bouwen van school, "dienstig voor kerk", en klooster, z.d. (eind 19e eeuw).
- 47/1 – 50 Kerkgebouw en meubilair.
  - 47 /1 Kerkgebouw, 1871 - 1899
  - 47 /2 Ontwerp van nieuwe kerktoren en naald door R. Buyck, 1880
  - 48 Roerende goederen. 1811 - 1886
  - 49 Verpachting van kerkstoelen, 1840 - 1843
  - 50 Contract voor het bouwen van een orgel, 1855
- 51 Verzekeringopolissen, 1828 - 1829.
- 52 Belastingen op goederen - uittreksel uit kadastrale matrijs en belastingkohieren. an X - 1898.
- 53 Schetsen en plattegronden m.b.t. onroerend bezit, 1852 - 1863.
- 54 – 56 Processen.
  - 54 Proces tegen Laurent Passchijn m.b.t. grondgeschild, 1812.
  - 55 Proces tegen Jean Verdonckt, brouwer, m.b.t. wanbetaling, 1807.
  - 56 Proces tegen Emmanuel Van den Abeele m.b.t. zilverwerk van de kerk, 1807 - 1811.

III. Comptabiliteit.

- 57 Briefwisseling m.b.t. de comptabiliteit 1832 - 1882.
- 58 – 65 Begroting en rekeningen.
- 66 Aanwijzingen m.b.t. de rekening van 1870.
- 67 Notitieboek m.b.t. rekeningen , 1886 - 1898.
- 68 – 88 Bewijsstukken bij de rekeningen, 1811 - 1911.

IV. Pastoreel Archief

- 89 Historiek van de parochie vanaf 1640 tot 1879 - Drukwerk (na 1882).
- 90 Briefwisseling, 1840 - 1899
- 91 Biechtbriefjes, afgeleverd door pastoors Ghyselen en Leroeye, 1910 - 1919
- 92 Wijdingsformules, 1857 - z.d.
- 93 Drukwerken i.v.m. godsdienst en wijding van rozenkransen kronen en kruisen, devotie, bidprentjes en overlijdenberichten, 1879 - 1945
- 94 – 100 Parochieregisters, 1803 - 1908.
  - 94 dopen 1803 - 1862.
  - 95 dopen 1863 - 1883.
  - 96 dopen 1884 - 1908.
  - 97 huwelijken 1803 - 1862.
  - 98 huwelijken 1863 - 1908.
  - 99 overlijdens 1803 - 1862.
  - 100 overlijdens 1863 - 1901.
- 101 – 105 Kanselaankondigingen van missen en jaargetijden, 1870 - 1914.
- 107 Tarieven van diensten en missen, 1763 - 1899 (met voor 1899 verdeling ervan).

V. Fundaties

- 108 Nota's en briefwisseling, 1845 - 1922.
- 109 Fundatie de Souter 1830 - 1869.
- 110 Fundatie Sint-Anna, 1873.
- 111 Fundatie van de Sande, 1880 - 1895.

VI. Broederschappen

- 112 Ledenboek van broederschappen: Sint-Anna, Sint-Apollonia, aanbidding allerheiligste, Gelovige Zielen, Rozenkrans, 1830 - 1878 (bevat ook statuten).
- 113 Ledenboek van broederschappen, Sint-Apollonia, Zoete Naam Jesus, Onze-Lieve-Vrouw, Rozenkrans, 1851 - 1900 (bevat ook statuten).
- 114 Herinrichting (1856) van de broederschap van de H. Apollonia en aflaten, 1815 - 1874.
- 115 Herinrichting van de broederschap van Sint-Anna, 1856.
- 116 Herinrichting van de broederschap van de H. Rozenkrans, 1853.
- 117 Inrichting van de broederschap van het H. Sacrament, 1869.

VII. (Vrij) Onderwijs

- 118 Verzet tegen de schoolwet van 1879.
- 119 Schoolgebouwen: verwerven van de oude gebouwen door de kerkfabriek en oprichten van een nieuwe school, 1844 - 1897.
- 120 Verzekering van de schoolgebouwen, 1882 - 1888.
- 121 – 123 Inrichting van het onderwijs.
  - 121 Inspectie en personeel, 1879 - 1885.
  - 122 Meubilair, leerstof en handboeken, 1879 - 1880.
  - 123 Godsdienstonderricht, 1845 - 1896.

VIII. Varia

- 124 Casus: in causa divortii Lotharii regis Lotharingiae, z.d.

VREEMD ARCHIEF: Ancien Regime

I. Archief van de (burgerlijke) parochie Stene

- 125 – 148 Rekeningen van "uitsent en binnenkosten" 1698 - 1795.
- 149 – 175 Kohieren van binnenkosten, 1698 - 1784.

**zomer
2021**

**kunst in
de molen
van Stene**

De zomertentoonstellingen in de molen van Stene

Ook in 2021 zullen lokale kustenaars hun werken tonen in de molen. De tentoonstellingen lopen telkens van vrijdag tot donderdag. De openingsuren zijn van 14:00 tot 18:00 uur. Sommige exposanten zullen ook in de voormiddag in de molen aanwezig zijn.

De algemene coronamaatregelen zullen strikt nageleefd worden. Er zullen specifieke voorschriften zijn voor het bezoek aan de molen. Deze zullen in een map ter beschikking zijn aan de ingang van de molen. De exposanten zullen de bezoekers wijzen op deze voorschriften en erop toezien dat ze nageleefd worden.

Programma:

- 25 juni tot 1 juli: Marina Bousse, Rudy De Boeck & Rose Van de Wauter
- 2 tot 8 juli: Marc Blontrock & Elisabeth Mostrey
open elke dag vanaf 10:00 uur
- 9 tot 15 juli: Suzy Vanhooren & Redgie Van Troost
- 16 tot 22 juli: Patrick Delmouzée & Ingrid Gortack
- 23 tot 29 juli: Christiane Lestaeghe & Miriam Maes
- 30 juli tot 5 augustus: Franky Maes & Didier Van Damme
- 6 tot 12 augustus: Patrick Tahon & Gudrun de Vlam
- 13 tot 19 augustus: Nadine Constandt & Jeannine Rosseel
open op zaterdag 17 en zondag 18 augustus vanaf 10:00 uur
- 20 tot 26 augustus: Nicole Lefèvre & Claudine Billiet
- 27 augustus tot 2 september: Bernadette, Peter & Roos Denissen

---

Colofon

LEVEND STENE verschijnt drie maal per jaar

© Heemkring 't Schorre Steene

De auteurs zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen, inclusief de rechten op de afbeeldingen.

Verantwoordelijke uitgever: Filip Menu, 8400 Oostende

Productie: Dumon Print

Wettelijk Depot: D/2021/12160

